EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 24.8.2020
COM(2020) 464 final

2020/0217 (NLE)

Voorstel voor een

UITVOERINGSBESLUIT VAN DE RAAD

tot toekenning van tijdelijke steun op grond van Verordening (EU) 2020/672 van de Raad aan Malta om het risico op werkloosheid in een noodtoestand als gevolg van de COVID-19-uitbraak te beperken

TOELICHTING

1. ACHTERGROND VAN HET VOORSTEL

• Motivering en doel van het voorstel

In Verordening (EU) 2020/672 van de Raad ("SURE-verordening") is het rechtskader vastgesteld waarbinnen de Unie aan een lidstaat die een ernstige economische verstoring ondervindt of dreigt te ondervinden als gevolg van de COVID-19-uitbraak, financiële bijstand kan verlenen. Steun in het kader van SURE dient voor het financieren van hoofdzakelijk werktijdverkortingsregelingen of soortgelijke maatregelen ter bescherming van werknemers en zelfstandigen, en zodoende voor het verminderen van werkloosheid en inkomensverlies, alsook, in aanvulling daarop, voor de financiering van sommige maatregelen op gezondheidsgebied, met name op de werkplek.

Op 7 augustus 2020 heeft Malta de Unie om financiële bijstand op grond van de SURE-verordening verzocht. Overeenkomstig artikel 6, lid 2, van de SURE-verordening heeft de Commissie de Maltese autoriteiten geraadpleegd om de plotse en sterke stijging te verifiëren van de werkelijke en geplande uitgaven die rechtstreeks verband houden met maatregelen in verband met een loontoeslag, een invaliditeitsuitkering, een ouderschapsuitkering en een uitkering op medische grond als gevolg van de COVID-19-pandemie. Met name gaat het om:

a) een loontoeslag voor werknemers en zelfstandigen wegens COVID-19 om de door de pandemie veroorzaakte verstoring op te vangen. Werknemers met een voltijdse baan in de in bijlage A opgenomen lijst van sectoren die het hardst door de crisis zijn getroffen (bv. de horecasector) komen in aanmerking voor een loontoeslag van 800 EUR per maand. Werknemers met een voltijdse baan in de in bijlage B opgenomen lijst van sectoren die minder hard getroffen zijn, kunnen 160 EUR per maand ontvangen. In juli 2020 is de regeling verlengd tot september 2020 en de lijst van sectoren in de twee bijlagen werd herzien. In sectoren die eerder onder de regeling vielen maar niet in de bijgewerkte bijlagen A of B zijn opgenomen, wordt een loontoeslag van 600 EUR verleend voor werknemers met een voltijdse baan;

b) een invaliditeitsuitkering wegens COVID-19 om personen met een handicap die werkzaam zijn in de particuliere sector toe te laten thuis te blijven om gezondheids- of veiligheidsredenen zonder hun overeenkomst met hun werkgever te verliezen. Deze uitkering bedraagt maximaal 166,15 EUR per week in het geval van een voltijdse baan;

c) een ouderschapsuitkeringsregeling wegens COVID-19 voor ouders die werkzaam zijn in de particuliere sector en verplicht zijn thuis te blijven om voor schoolgaande kinderen te zorgen. De uitkering wordt verleend op voorwaarde dat de ouder zijn of haar functies niet kan uitoefenen via thuiswerk. Werknemers met een voltijdse baan komen in aanmerking voor een wekelijkse directe betaling van 166,15 EUR;

d) sinds 27 maart 2020, een maatregel voor een uitkering op medische grond wegens COVID-19 voor personen die werkzaam zijn in de particuliere sector en die hun woning niet hebben kunnen verlaten om te gaan werken omdat zij tot thuisblijven gelast zijn. Personen komen in aanmerking wanneer zij niet thuis kunnen werken en zij tijdens hun afwezigheid op het werk niet door hun werkgever worden betaald. Personen die in aanmerking komen, ontvangen een wekelijkse directe betaling van 166,15 EUR.

Malta heeft de Commissie de nodige informatie verschaft.

Rekening houdende met het beschikbare bewijsmateriaal stelt de Commissie de Raad voor om een uitvoeringsbesluit vast te stellen waarbij op grond van de SURE-verordening ten behoeve van de bovengenoemde maatregelen financiële bijstand aan Malta wordt verleend.

- **Verenigbaarheid met bestaande bepalingen op het beleidsterrein**

Het voorliggende voorstel is volledig verenigbaar met Verordening (EU) 2020/672 van de Raad, op grond waarvan het voorstel wordt gedaan.

Dit voorstel vormt een aanvulling op een ander wetgevingsinstrument van de Unie om steun te verlenen aan lidstaten in noodsituaties, namelijk Verordening (EG) nr. 2012/2002 van de Raad van 11 november 2002 tot oprichting van het Solidariteitsfonds van de Europese Unie ("Verordening (EG) nr. 2012/2002"). Op 30 maart is Verordening (EU) 2020/461 van het Europees Parlement en de Raad vastgesteld; bij die verordening wordt het toepassingsgebied van het bovengenoemde instrument uitgebreid tot grote volksgezondheidscrises en wordt bepaald welke specifieke acties in aanmerking komen voor financiering.

- **Verenigbaarheid met andere beleidsterreinen van de Unie**

Het voorstel maakt deel uit van een reeks maatregelen die zijn genomen in respons op de huidige COVID-19-pandemie, zoals het corona-investeringsinitiatief, en vormt een aanvulling op andere instrumenten die de werkgelegenheid ondersteunen, zoals het Europees Sociaal Fonds en het Europees Fonds voor strategische investeringen (EFSI)/InvestEU. Aangezien dit instrument gebruik maakt van het opnemen en verstrekken van leningen om de lidstaten in dit specifieke geval van de COVID-19-uitbraak te ondersteunen, fungeert dit voorstel als tweede verdedigingslinie voor de financiering van regelingen voor werktijdverkorting en soortgelijke maatregelen, die banen en dus ook werknemers en zelfstandigen helpen te beschermen tegen het risico van werkloosheid.

2. RECHTSGRONDSLAG, SUBSIDIARITEIT EN EVENREDIGHEID

- **Rechtsgrondslag**

De rechtsgrondslag voor dit instrument is Verordening (EU) 2020/672 van de Raad.

- **Subsidiariteit (bij niet-exclusieve bevoegdheid)**

Het voorstel komt er na een verzoek van een lidstaat en is een blijk van Europese solidariteit, doordat financiële bijstand van de Unie in de vorm van tijdelijke leningen wordt verstrekt aan een lidstaat die zwaar door de COVID-19-uitbraak wordt getroffen. Deze financiële bijstand vormt een tweede verdedigingslinie voor een overheid die wordt geconfronteerd met een tijdelijke toename van de overheidsuitgaven voor werktijdverkortingsregelingen en soortgelijke maatregelen om banen te beschermen, en dus ook om werknemers en zelfstandigen te beschermen tegen het risico op werkloosheid en inkomstenverlies.

Deze steun helpt de getroffen bevolking en draagt bij tot het beperken van de directe maatschappelijke en economische gevolgen van de COVID-19-crisis.

- **Evenredigheid**

Het voorstel is in overeenstemming met het evenredigheidsbeginsel. Het gaat niet verder dan wat nodig is om de met het instrument beoogde doelstellingen te verwezenlijken.

3. EVALUATIE, RAADPLEGING VAN BELANGHEBBENDEN EN EFFECTBEOORDELING

- **Raadpleging van belanghebbenden**

Het voorstel moest dringend worden voorbereid zodat het tijdig kan worden aangenomen door de Raad. Daardoor kon geen raadpleging van de belanghebbenden worden uitgevoerd.

- **Effectbeoordeling**

Gezien de urgentie van het voorstel heeft geen effectbeoordeling plaatsgevonden.

4. GEVOLGEN VOOR DE BEGROTING

De Commissie moet leningen op de financiële markten kunnen aangaan en deze vervolgens kunnen gebruiken om zelf leningen te verstrekken aan de lidstaten die financiële bijstand vragen in het kader van het SURE-instrument.

Naast de garanties van de lidstaten worden ook andere waarborgen in het systeem ingebouwd om de financiële soliditeit van de regeling te garanderen:

- een strikte en conservatieve benadering van financieel beheer;
- een leningenportefeuille die zodanig is opgebouwd dat het concentratierisico, het jaarlijkse risico en de buitensporige blootstelling aan risico's van individuele lidstaten beperkt blijven en die er tegelijkertijd voor zorgt dat voldoende middelen kunnen worden toegekend aan de meest behoeftige lidstaten; en
- de mogelijkheid om schulden door te rollen.

2020/0217 (NLE)

Voorstel voor een

UITVOERINGSBESLUIT VAN DE RAAD

tot toekenning van tijdelijke steun op grond van Verordening (EU) 2020/672 van de Raad aan Malta om het risico op werkloosheid in een noodtoestand als gevolg van de COVID-19-uitbraak te beperken

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie,

Gezien Verordening (EU) 2020/672 van de Raad van 19 mei 2020 betreffende de instelling van een Europees instrument voor tijdelijke steun om het risico op werkloosheid te beperken in een noodtoestand (SURE) als gevolg van de COVID-19-uitbraak[1], en met name artikel 6, lid 1,

Gezien het voorstel van de Europese Commissie,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) Op 7 augustus 2020 heeft Malta de Unie om financiële bijstand verzocht als aanvulling op zijn nationale inspanningen om aan de gevolgen van de COVID-19-uitbraak en de sociaal-economische gevolgen daarvan voor werknemers het hoofd te bieden.

(2) De COVID-19-uitbraak en de buitengewone maatregelen die Malta heeft getroffen om de uitbraak en de sociaal-economische en gezondheidseffecten daarvan in te perken, zullen naar verwachting een dramatisch effect op de overheidsfinanciën hebben. Volgens de voorjaarsprognose 2020 van de Commissie zou Malta tegen het einde van 2020 een overheidstekort van 6,7 % van het bruto binnenlands product (bbp) en een schuld van 50,7 % van het bbp hebben. Volgens de tussentijdse zomerprognose 2020 van de Commissie zou het bbp van Malta in 2020 met 6,0 % krimpen.

(3) Door de COVID-19-uitbraak is een aanzienlijk deel van de beroepsbevolking in Malta inactief geworden. Een en ander heeft geresulteerd in een plotse en sterke stijging van de overheidsuitgaven van Malta ten behoeve van maatregelen voor een loontoeslag, een invaliditeitsuitkering en een ouderschapsuitkering, en ter ondersteuning van de maatregelen op het gebied van de volksgezondheid, van een uitkering op medische grond, zoals uiteengezet in de overwegingen 4 tot en met 7.

(4) Bij de “Malta Enterprise Act” (Cap 463 of the Laws of Malta)” en de “Government Notice No. 389 of 13 April 2020”, zoals vermeld in het verzoek van Malta van 7 augustus 2020, is een loontoeslag wegens COVID-19 ingevoerd voor werknemers en zelfstandigen om de door de pandemie veroorzaakte verstoring op te vangen. Werknemers met een voltijdse baan in de in bijlage A opgenomen lijst van sectoren die het hardst door de crisis zijn getroffen (bv. de horecasector) komen in aanmerking voor een loontoeslag van 800 EUR per maand. Werknemers met een voltijdse baan in de in bijlage B opgenomen lijst van sectoren die minder hard getroffen zijn, kunnen

[1] PB L 159 van 20.5.2020, blz. 1.

160 EUR per maand ontvangen. In juli 2020 is de regeling verlengd tot september 2020 en de lijst van sectoren in de twee bijlagen werd herzien. In sectoren die eerder onder de regeling vielen maar niet in de bijgewerkte bijlagen A of B zijn opgenomen, wordt een loontoeslag van 600 EUR verleend voor werknemers met een voltijdse baan.

(5) Bij "Government notice No. 331 of 25 March 2020", zoals vermeld in het verzoek van Malta van 7 augustus 2020, is een invaliditeitsuitkering wegens COVID-19 ingevoerd om personen met een handicap die werkzaam zijn in de particuliere sector toe te laten thuis te blijven om gezondheids- of veiligheidsredenen zonder hun overeenkomst met hun werkgever te verliezen. Deze uitkering bedraagt maximaal 166,15 EUR per week in het geval van een voltijdse baan.

(6) Op basis van de "Government notice No. 330 of 25 March 2020", zoals vermeld in het verzoek van Malta van 7 augustus 2020, is een ouderschapsuitkeringsregeling wegens COVID-19 ingevoerd voor ouders die werkzaam zijn in de particuliere sector en verplicht zijn thuis te blijven om voor schoolgaande kinderen te zorgen. De uitkering wordt verleend op voorwaarde dat de ouder zijn of haar functies niet kan uitoefenen via thuiswerk. Werknemers met een voltijdse baan komen in aanmerking voor een wekelijkse directe betaling van 166,15 EUR.

(7) Tot slot is bij "Government notice No. 353 of 30 March 2020", zoals vermeld in het verzoek van Malta van 7 augustus 2020, sinds 27 maart 2020 een maatregel van kracht voor een uitkering op medische grond wegens COVID-19 voor personen die werkzaam zijn in de particuliere sector en die hun woning niet hebben kunnen verlaten om te gaan werken omdat zij tot thuisblijven gelast zijn. Personen komen in aanmerking wanneer zij niet thuis kunnen werken en zij tijdens hun afwezigheid op het werk niet door hun werkgever worden betaald. Personen die in aanmerking komen, ontvangen een wekelijkse directe betaling van 166,15 EUR.

(8) Malta voldoet aan de voorwaarden van artikel 3 van Verordening (EU) 2020/672 om financiële bijstand te kunnen aanvragen. Malta heeft de Commissie het nodige bewijsmateriaal verschaft dat de werkelijke en geplande overheidsuitgaven sinds 1 februari 2020 met 243 632 000 EUR zijn gestegen als gevolg van het toegenomen bedrag dat rechtstreeks verband houdt met de loontoeslag, de invaliditeitsuitkering en de ouderschapsuitkering wegens COVID-19. Dit is een plotse en sterke stijging aangezien de nieuwe maatregelen van toepassing zijn op een aanzienlijk aandeel van de ondernemingen en de beroepsbevolking in Malta.

(9) De Commissie heeft, overeenkomstig artikel 6 van Verordening (EU) 2020/672, Malta geraadpleegd en heeft de plotse en sterke stijging geverifieerd van de werkelijke en geplande overheidsuitgaven die rechtstreeks verband houden met werktijdverkortingsregelingen en soortgelijke maatregelen, alsook met de invoering van maatregelen op gezondheidsgebied in verband met de COVID-19-uitbraak, waarvan sprake in het verzoek van 7 augustus 2020.

(10) Daarom moet financiële bijstand worden verleend om Malta te helpen het hoofd te bieden aan de sociaal-economische gevolgen van de ernstige economische verstoring als gevolg van de COVID-19-uitbraak.

(11) Dit besluit laat de uitkomst onverlet van eventuele procedures met betrekking tot verstoringen van de werking van de interne markt, met name op grond van de artikelen 107 en 108 VWEU. Het doet geen afbreuk aan het vereiste dat de lidstaten,

overeenkomstig artikel 108 VWEU, de Commissie op de hoogte brengen van voorgenomen steunmaatregelen.

(12) Malta moet de Commissie op regelmatige basis informeren over de tenuitvoerlegging van de geplande overheidsuitgaven, zodat de Commissie kan beoordelen in hoeverre Malta die uitgaven ten uitvoer heeft gelegd.

(13) Bij het besluit om financiële bijstand te verlenen is rekening gehouden met bestaande en verwachte behoeften van Malta en met verzoeken om financiële bijstand op grond van Verordening (EU) 2020/672 die reeds door andere lidstaten zijn ingediend of gepland, met toepassing van de beginselen gelijke behandeling, solidariteit, evenredigheid en transparantie,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

Malta voldoet aan de voorwaarden van artikel 3 van Verordening (EU) 2020/672.

Artikel 2

1. De Unie stelt Malta een lening van maximaal 243 632 000 EUR beschikbaar. De lening heeft een gemiddelde looptijd van ten hoogste 15 jaar.

2. De periode waarin de bij dit besluit verleende financiële bijstand beschikbaar is, bedraagt 18 maanden te rekenen vanaf de eerste dag na de inwerkingtreding van dit besluit.

3. De Commissie stelt de financiële bijstand van de Unie in maximaal acht tranches beschikbaar aan Malta. Een tranche kan in één of meer deeltranches worden uitbetaald. De looptijden van de deeltranches in het kader van de eerste tranche kunnen langer zijn dan de in lid 1 genoemde maximale gemiddelde looptijd. In dergelijke gevallen worden de looptijden van verdere deeltranches zodanig vastgesteld dat de in lid 1 genoemde maximale gemiddelde looptijd in acht is genomen als alle tranches zijn uitbetaald.

4. De vrijgave van de eerste tranche hangt af van de inwerkingtreding van de in artikel 8, lid 2, van Verordening (EU) 2020/672 bedoelde leningsovereenkomst.

5. Malta betaalt de in artikel 4 van Verordening (EU) 2020/672 bedoelde financieringskosten van de Unie voor elke tranche, vermeerderd met alle vergoedingen, kosten en uitgaven van de Unie die uit financiering voortvloeien.

6. De Commissie beslist over de omvang en de vrijgave van de tranches, alsmede over de omvang van de deeltranches.

Artikel 3

Malta mag de volgende maatregelen financieren:

a) de loontoeslag wegens COVID-19, ingesteld bij de Malta Enterprise Act (Cap 463 of the Laws of Malta) en Government Notice nr. 389 van 13 april 2020;

b) de invaliditeitsuitkering wegens COVID-19, ingesteld bij Government Notice nr. 331 van 25 maart 2020;

c) de ouderschapsuitkering wegens COVID-19, ingesteld bij Government Notice nr. 330 van 25 maart 2020;

d) de uitkering op medische grond wegens COVID-19, ingesteld bij Government Notice nr. 353 van 30 maart 2020.

Artikel 4

Malta stelt de Commissie tegen [*DATUM: 6 maanden na de bekendmakingsdatum van dit besluit*], en nadien om de zes maanden, in kennis van de tenuitvoerlegging van de geplande overheidsuitgaven totdat die geplande overheidsuitgaven volledig ten uitvoer zijn gelegd.

Artikel 5

Dit besluit is gericht tot de Republiek Malta.

Artikel 6

Dit besluit wordt bekendgemaakt in het *Publicatieblad van de Europese Unie*.

Gedaan te Brussel,

Voor de Raad
De voorzitter